

obžalovaném spáchaný nenasvědčuje prý tomu, že měl úmysl, dopustiti se s ním smilstva a že se mu dobrovolně poddal. Avšak zmateční stížnost vykládá skutkovou podstatu zločinu podle §u 129 I. b) tr. zák. úzce; přehlíží, že pod trestní sankci tohoto zákonného ustanovení spadá každé chlípným chťičům sloužící zneužití těla, při němž není třeba spolučinnosti zneužité osoby, nýbrž že stačí pouhé její dopuštění smilných činů na vlastním těle. Po stránce subjektivní není třeba, by úmysl pachatelův směřoval k ukojení vlastního pohlavního pudu, stačí vědomí, že dopouští, by osoba stejného pohlaví na jeho těle hledala a nalezla pohlavní ukojení. Tyto předpoklady jsou v souzeném případě, neboť první soud zjistil, že obžalovaný dvakráte dopustil — vždy dobrovolně a za odměnu, — by Oskar H. zneužil jeho těla způsobem, sloužícím k ukojení jeho (H-ových) chlípných chťičů; zjistil také, že byl si při tom vědom, že jde o smilstvo proti přirozenosti. Zmateční stížnost jest tudíž neodůvodněna, pokud nedbá skutkových zjištění rozsudkových, není provedena po zákonu a bylo ji zavrhnouti.

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stěžovatel Vilém S., že tu není skutkové podstaty zločinu podle §u 129 I. b) tr. zák., poněvadž prý neukojoval vlastního pudu pohlavního nepřirozeným způsobem s H-em, ani nedopustil, by H. jeho těla zneužil k ukojení svého pohlavního chťiče. Tvrdí, že nikdy nešel do bytu H-ova, by s ním provozoval smilstvo, a že nikdy nespolutušobil při jeho smilném jednání (třením údu), nýbrž že byl pouhým předmětem zločinu H-a, nevěda při své nezkušenosti, že to, co H. tropí, jest trestné. Avšak zmateční stížnost — pokud ji lze pokládati za provedenou po zákonu — přehlíží, že zločinu podle §u 129 čis. I. b) se dopustí nejen kdo zneužívá těla druhého k ukojení chlípných žádostí, nýbrž i kdo dopouští takové smilné činy druhého na svém těle a že při tom není třeba spolučinnosti zneužité osoby; přehlíží, že není také třeba, by úmysl pachatelův při tom čelil k ukojení vlastního pudu. Přehlíží dále, že rozsudek o něm zjišťuje, že opětovně nejen dopouštěl, by mu H. třel úd, až nastal výron semene, nýbrž také, že on sám třel úd H-ův k svému pohlavnímu ukojení a že tak činil úmyslně a ve věku, kdy si musil uvědomiti, že jde o smilstvo proti přirozenosti. Z těchto zjištění plyne, že byl podmětem zločinu, nikoliv pouhým nevědomým předmětem. Pokud stěžovatel uvádí, že si nebyl vědom trestnosti (svého) a H-a jednání, odvolává se na právní omyl, který jej neomlouvá (§ 3 tr. zák.). Bylo proto i tuto stížnost zavrhnouti.

Čís. 2564.

Sankce §u 199 a) tr. zák. nemá místa proti osobě, jež sama se provinila přímo činem nebo trestnou účastí na činu, o němž je vyslýchána (nesprávně) formálně jako svědek, pokud výpovědí tou hájí jen sebe, nezakrývajíce pravdu ve prospěch osoby jiné, ať již obviněné nebo dosud jakožto vinník neznámé.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1926, Zm I 537/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 3. srpna 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §Šů 197, 199 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu jako zmatečný a věc vrátil témuž nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost vytýká rozsudku s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. mylné právní posouzení případu proto, že obžalovaní neměli zlého úmyslu potřebného ke skutkové podstatě zločinu podvodu, spáchaného křivým svědectvím před soudem. Na dolíčenou této výtky poukazuje k tomu, že obžalovaní neměli býti vyslýcháni jako svědci, nýbrž jako obvinění, poněvadž bylo stíhacím úřadem vysloveno podezření, že se s Janem A-em domluvili a na podkladě této úmluvy že s ním společně zle nakládali s Janem R-em; vzhledem k obvinění proti nim vyslovenému, že obžalovaní musili se při svých výsleších cítiti obviněnými, jímž samým se bylo ospravedlňovati. Výtka ta jest potud oprávněna, že rozsudek vůbec neobsahuje alespoň postačujícího výroku o subjektivní stránce činu obžalovaným za vinu kladeného. Nepravíť rozsudek v té příčině ve svých důvodech nic jiného, než, že výpovědi obžalovaných nemohou býti pravdivy, a že z výsledků řízení průvodního nutno usouditi, že obžalovaní byli smluveni nejen, že R-a s A-em sbíjí, nýbrž též, jak budou pak před soudem o tom svědčiti. Tento zjišťovací výrok nepostačuje. Možno z něho sice vyrozuměti, že obžalovaní byli si vědomi nepravdivosti svých výpovědí, ač ani to není zjištěno jasně a určitě, ale není jím vyřešena otázka, zda šlo obžalovaným o poškození státu na jeho právu, vykonávati spravedlnost, z něhož plyne i jeho právo, prostřednictvím soudů zvěděti od svědků před nimi slyšených pravdu. Trestnost křivé výpovědi svědecké spočívá na ohrožení státního výkonu spravedlnosti. Stát sám vzdává se práva, zvěděti pravdu od osob soudně slyšených, jen u obviněných (obžalovaných), jakž plyne z ustanovení Šu 202 tr. ř. Ustanovení to nesnese, by ho pouze doslovně bylo používáno v tom směru, by osoba formálně obviněná nebyla doháněna prostředky tam uvedenými k doznání se nebo k jiným určitým údajům, nýbrž dlužno je v důsledcích zásady v něm vyslovené vykládati dále i v ten smysl, že ani sankce Šu 199 a) tr. zák. nemá míti místa proti osobě, jež se sama provinila přímo činem nebo trestnou účastí na činu, o němž je vyslýchána. Z toho plyne jednak, že proti osobě, proti níž podle spisů byl důvod k podezření, že sama se dopustila trestného činu nebo v něm měla po zákonu trestnou účast, nesmí býti postupováno způsobem, který by její výpověď stavěl pod sankci Šu 199 a) tr. zák., jednak, že sankci této nepodléhá ani výpověď ve formě svědectví před soudem učiněná, je-li v pravdě hájením se vinníkovým, a to proto, že obviněný (neb aspoň vinník) není po zákonu povinen mluvit pravdu; nezjeví-li jí, nezkracuje tím práva státu na konání spravedlnosti, a nemůže ani zamýšleti trestný účinek, leda putativně.

Této výhody požívá však osoba formálně jako svědek slyšená, v pravdě provinilá, jen pro svou osobu, pokud svou výpověď hájí sebe, zakrývajíc pravdu, by nevyšla na jevo její vlastní vina; jestliže však a pokud svou svědeckou výpověď zakrývá pravdu ve prospěch jiné osoby, ať již obviněné nebo dosud jakožto vinník neznámé, není zákonného podkladu pro nepřičítatelnost křivého svědectví. S těchto hledisek měl nalézací soud vycházeti i v souzeném případě. Došel ke skutkovému přesvědčení, že obžalovaní byli smluveni, že R-a sbijí, a že, jsouce ozbrojeni podobně jako A. přidali se k němu a R-a tloukli, až mu sám A. zasadil smrtící bodnutí, měl se obíratí skutkovou otázkou, oč obžalovaným při každé jednotlivé jejich svědecké výpovědi šlo, zda totiž chtěli svými jednotlivými nepravdivými údaji pomoci sobě, či A-ovi, zakrýti vinu svou, či zmírniti vinu A-ovou, a zda tedy a nakolik jejich formálně svědecké výpovědi byly v pravdě zodpovídáním se materiálních vinníků. Pokud by tomu tak nebylo, bylo dále zjistiti, zda obžalovaní v době svých svědeckých výsledků věděli, že vypovídají jako svědci k udání pravdy povinni, a zda byli před tím kterým svým výsledkem řádně napomenuti a poučeni po rozumu §§ů 165, 247 tr. ř. Jak již zdůrazněno, bylo v oněch směrech uvažovati o každé výpovědi zvlášť ve všech jejích částech a se zřetelem na stav věci, jak se jevil v době jednotlivých výpovědí, učiněných v různých údobích trestního řízení, a to po stránce objektivní i subjektivní. Pro nedostatek těchto zjištění není zjištěnými skutečnostmi naplněna skutková podstata zločinu, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými. Výrok o vině spočívá na nesprávném použití zákona a je zmatečným podie §u 281 čís. 9 a) tr. ř., takže bylo rozsudek soudu první stolice zrušiti, aniž bylo třeba zabývatí se tím, co stížnost jinak ještě vytýká po stránce formální. Podle povahy shledaného zmatku nelze se obejít bez nového hlavního přelíčení v první stolici, pročež bylo podle §u 288 čís. 3 tr. ř. věc vrátiti nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2565.

Předpokladem nahrazení slyšených znalců jinými jsou jen vnější vady a logické nedostatky, uvedené výlučně v §§ech 125, 126 tr. ř.

Výklad zákonů a jiných řádně vyhlášených předpisů přísluší soudu, nikoliv znalcům.

Výtka vady §u 260 čís. 1 tr. ř. teprve při zrušovacím roku jest opožděna (§ 281 čís. 3 tr. ř.); pokud jest třeba do výroku rozsudku pojmati bližší okolnosti činu.

Vyhýbání se vozidel na levou stranu (§ 2 zák. ze dne 15. června 1866, čís. 47 z. zák. pro Čechy) musí býti předem připravováno zejména v úsecích silnice, kde vozidlo opačným směrem jedoucí nemůže býti včas upozorováno (§§y 335, 337 tr. zák.).

Pachatele nesprošťuje zodpovědnosti za vlastní nedbalost a škodný výsledek ani současná, s výsledkem rovněž v příčinné souvislosti jsoucí nedbalost jiné osoby nebo poškozeného.